

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/121/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812205860
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5812205860.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej (sudkyňa – spravodajkyňa) a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobkyne: A. B. C., správca konkurznej podstaty úpadcu D. E., nar. XX. X. XXXX, bytom F., G. XX/XX, podnikajúci pod obchodným názvom D. E. – AVANT PLUS, s miestom podnikania F., G. XX/XX, IČO: 33 789 769, právne zastúpená JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom Dolný Kubín, Aleja Slobody 1890/50, proti žalovaným: 1/ H. I. J., nar. XX. X. XXXX, bytom F., G. XX/XX, 2/ A. J., nar. X. X. XXXX, bytom K. XXX, 3/ A. L., nar. XX. X. XXXX, bytom K. XXX, žalované 1/ až 3/ právne zastúpené JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom Námestovo, Mieru 312/13, o určenie, že pohľadávka neexistuje, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 19C/17/2023-825 zo dňa 29. 5. 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalované 1/, 2/ a 3/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu (výrok I.).
- V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu je v aktuálnom štádiu určenie, či pohľadávka pôvodného žalovaného 2/ (H. D. J.) voči žalovanej 1/ z titulu zmluvy o pôžičke z roku 2007 uvedenej v notárskej zápisnici č. N 66/2012 spísanej na Notárskom úrade D. C. M. existuje, resp. neexistuje.
- Vzhľadom na námietku žalovaných sa súd prvej inštancie primárne zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Konštatoval, že danú žalobu je potrebné posudzovať podľa § 137 písm. c) CSP. Uviedol, že vznik pohľadávky titulom zmluvy o pôžičke za trvania manželstva zakladá spoločný záväzok bývalých manželov a veriteľ je oprávnený na základe exekučného titulu vydaného aj len proti jednému z nich domáhať sa uspokojenia tohto záväzku z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. V tomto konkrétnom prípade podal veriteľ aj návrh na vykonanie exekúcie, ktorá bola vedená na okresnom súde pod sp. zn. 8Er/215/2012. Právne postavenie manžela (úpadcu D. E.) je tak bez nevyhovenia žalobnému návrhu neistým, pretože môže nastať situácia, že prípadnou exekúciou bude postihnutý jeho majetok, ktorý nadobudne v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva.
- Ďalej okresný súd uviedol, že úpadcu D. E. a žalovaná 1/ boli manželmi, pričom k ich rozvodu došlo rozsudkom zo dňa XX. X. XXXX. Bolo nesporným, že žalovaná 1/ uznala dlh čo do dôvodu aj do výšky voči H. D. J. (pôvodne žalovanému 2/) titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 20. 11. 2007 a jej dodatku zo 16. 12. 2009, na základe ktorej mala byť žalovanej 1/ poskytnutá suma vo výške 4.000.000 Sk (132.775,67 eur) s 8 % ročným úrokom. O tomto úkone bola na Notárskom úrade D. C. M. spísaná

notárska zápisnica č. N 66/2012. Tiež nebolo sporné, že D. E. v období od roku 2006 vykupoval pozemky pre výstavbu lyžiarskeho strediska v katastrálnom území N.. Sporným bolo, či žalovaná 1/ dňa 20. 11. 2007 (počas manželstva) uzatvorila zmluvu o pôžičke, na základe ktorej jej veriteľ (pôvodne žalovaný 2/) poskytol uvádzanú sumu na kúpu pozemkov vo N. pod lyžiarsky areál.

5. Na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu SR súd prvej inštancie doplnil dokazovanie a opätovne prehodnotil všetky vykonané dôkazy. Pôvodný žalobca svoju žalobu oprel o tvrdenie, že sporná zmluva o pôžičke je fiktívna, pretože nikdy nedošlo k odovzdaniu predmetu pôžičky, finančné prostriedky nikdy neprevzal a podpisy na tlačive Pelprint tlačiareň o ich prevzatí nie sú jeho podpismi. Uvedené podľa pôvodného žalobcu preukazuje aj znalecký posudok č. 36/2018 z odboru písmoznalectvo, odvetvie ručné písmo, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že podpisy na potvrdení o prevzatí peňazí z pôžičky nie sú jeho podpismi. Argumentoval tiež, že v roku 2007 žili so žalovanou 1/ ako manželia v spoločnej domácnosti, pričom spoločne rozhodovali o všetkých ekonomických a finančných otázkach, preto by o pôžičke vedel. Poukazoval na motív žalovanej 1/, ktorým bolo zaťažiť ich spoločný majetok a zabezpečiť exekučný titul na exekúciu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov s cieľom poškodiť jeho majetkové práva. Odkazoval na exekučné konanie vedené pod sp. zn. 8Er/215/2012 vo veci oprávneného H. J. (pôvodného žalovaného 2/) proti povinnej H. I. E. (žalovanej 1/) o vymoženie 132.775,67 eur.

6. Ohľadom sporných podpisov o prevzatí finančných prostriedkov na tlačive Pelprint tlačiareň boli vypracované ďalšie dva znalecké posudky z odboru písmoznalectvo, odvetvie ručné písmo č. 10/2022 (posudok D. L.) a 69/2022 (posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline), z ktorých vyplynulo, že sporné podpisy sú s vysokou pravdepodobnosťou pravými podpismi D. E.. Predmetné posudky tak vyvracajú závery znaleckého posudku č. 36/2018, ktorým argumentoval pôvodný žalobca. Okresný súd zároveň podotkol, že pri podpise je uvedený aj účel pôžičky, a to vyplatenie pozemkov N., ktorý korešponduje s účelom pôžičky zo dňa 20. 11. 2007 vo výške 132.775,67 eur spolu s 8 % ročným úrokom.

7. Súd prvej inštancie zdôraznil, že dôkazné bremeno zaťažovalo žalobkyňu a bolo jej povinnosťou preukázať súdu, resp. vyvrátiť tvrdenia žalovanej 1/ a pôvodného žalovaného 2/, ktoré potvrdila aj svedkyňa H. B. I., že predmetná pôžička bola poskytnutá za účelom vyplatenia pozemkov vo N.. Žalobkyňa pritom nespochybňovala, že od roku 2006 vykupoval dané pozemky D. E., ktorý dokonca súdu uviedol a aj vydokladoval celkovú „sumu pozemkov“ vo výške 10.268.618 Sk. Okresnému súdu uviedol, že na výkup pozemkov použil peniaze požičané od C. a L. a svoje vlastné finančné prostriedky, avšak preukázal iba pôžičku od L. v sume 3.500.000 Sk a 400.000 Sk, t. j. 3.900.000 Sk, čo odporuje jeho vyjadreniam, že za pozemky vyplatil 10.268.618 Sk.

8. Na podklade nových dôkazov okresný súd prehodnotil výpovede žalovanej 1/, pôvodného žalovaného 2/ a svedkyne H. B. I., ktoré boli v spojení so závermi znaleckého posudku č. 36/2018 v predchádzajúcej fáze sporu posúdené ako nepravdivé. Za relevantný považoval spomínaný znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity č. 69/2022. Pokiaľ ide o isté rozpory vo výpovediach, okresný súd poukázal na odstup času, ktorý zjavne uplynul od udalosti, ku ktorej tieto osoby vypovedali, preto je prijateľným vysvetlením, že sa nepamätali detailne na všetky okolnosti. Pokiaľ žalované predložili kópiu pokladničného dokladu z 27. 11. 2007 vystaveného na sumu 4.000.000 Sk, ktorý bol nájdený v pozostalosti po nebohom H. D. J., okresný súd tomuto neprisoval väčší význam, keďže ho počas celého sporu nespomenul ani pôvodný žalovaný 2/.

9. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ až 3/ priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd určí, že sporná pohľadávka neexistuje a že uznanie dlhu a súhlas dlžníka s exekúciou vyjadrený v notárskej zápisnici č. N 66/2012 sú od počiatku neplatné.

11. Poukázala na výsledky dokazovania vykonaného na okresnom súde a uviedla, že skutočnosti uvádzané v spornej notárskej zápisnici ako verejnej listine možno vyvrátiť len dôkazom opaku skutočností prezumovaných v notárskej zápisnici a toto je prípustné v rámci základného konania. Nepatrí to do právomoci exekučného súdu. Okresný súd odmietol vykonať dôkaz opaku znaleckým dokazovaním aj napriek tomu, že pôvodný žalobca D. E. potvrdil, že podpis nie je jeho, že bol sfaľovaný. Potvrdil, že finančné prostriedky nikdy neprevzal. Keďže okresný súd bezdôvodne odmietol vykonať dôkaz opaku, odvolateľka tento zabezpečila z iného konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5Cbi/4/2015. Na základe uvedeného odvolateľka predložila znalecký posudok znalkyne O. J. č.

36/2018. Podľa jej názoru sa okresný súd dopustil viacerých pochybení, čo má za následok nezákonné rozhodnutie vo veci samej, pričom znalecký posudok ako prostriedok procesného útoku, ktorý nebol doteraz uplatnený, má zásadný vplyv na ustálenie skutkových zistení. Výsledok znaleckého posudku preukazuje nepravdivosť tvrdení žalovanej o poskytnutí peňazí z pôžičky tak, ako ich opisuje, pretože potvrdenie o prevzatí peňazí je falošné a toto potvrdenie preukazuje marenie spravodlivosti zo strany žalovanej 1/.

12. Podľa odvolateľky bolo v konaní preukázané, že k reálnemu odovzdaniu a prevzatíu peňazí z pôžičky nedošlo. Účelom vyhotovenia notárskej zápisnice bolo vytunelovať cez exekučné konanie majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov, ktorých bezpodielové spoluvlastníctvo doteraz nie je vyporiadané a existencia fiktívnej pôžičky umožňuje nezákonne vyviesť majetkový substrát z masy zaniknutého BSM.

13. Pozornosti okresného súdu ušla tiež skutočnosť, že veriteľom bol H. D. J., otec povinnej, ktorý zomrel dňa X. X. XXXX, pričom žiaden z dedičov túto fiktívnu pôžičku neprihlásil do dedičského konania a nebola ani predmetom vyporiadania dedičstva. Na základe uvedeného mala odvolateľka za to, že pohľadávka, ktorá je predmetom uznaného záväzku, neexistuje.

14. Žalované 1/ až 3/ navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť. V plnom rozsahu sa stotožnili s rozsudkom, ktorý vychádzal z úplne a dostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj zo správneho právneho posúdenia. Ak žalobkyňa pripojila k odvolaniu znalecký posudok č. 36/2018, tento dôkaz je nadbytočný, pretože už bol vykonaný v štádiu pred okresným súdom na pojednávaní dňa 30. 4. 2024. Závery tohto posudku boli pritom vyvrátené znaleckým posudkom č. 10/2022 vyhotoveným znalcom D. D. L. a znaleckým posudkom č. 69/2022 vyhotoveným Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. So všetkými dôkazmi, ako aj s posudkom č. 36/2018 znalkyne O. J., sa okresný súd vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom s týmito sa žalované 1/ až 3/ stotožnili.

15. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a *contrario* v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

16. Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že okresný súd rozhodol vo veci prvýkrát rozsudkom č. k. 8C/124/2012-379 zo dňa 27. 6. 2019, ktorým určil, že pohľadávka pôvodného žalovaného 2/ H. D. J. voči žalovanej 1/ vo výške 132.775,67 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o pôžičke z roku 2007 uvedená v notárskej zápisnici č. N 66/2012, NZ 19052/2012, NCRIs 19461/2012 spísanej na Notárskom úrade D. C. M. neexistuje a vo zvyšku žalobu zamietol (v časti určenia neplatnosti uznania dlhu a súhlasu s exekúciou). Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Uvedené rozhodnutie potvrdil Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 6Co/30/2020-577 zo dňa 30. 11. 2021.

17. Na základe podaných dovolaní pôvodného žalobcu a žalovaných Najvyšší súd SR uznesením č. k. 6Cdo/82/2022-780 zo dňa 31. 5. 2023 zrušil rozsudok krajského súdu v časti, v ktorej potvrdil rozsudok Okresného súdu Námestovo vo vyhovujúcej časti vo veci samej a trov konania a v časti trov odvolacieho konania, ako aj rozsudok Okresného súdu Námestovo vo vyhovujúcej časti vo veci samej a trov konania a vec vrátil v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo zvyšku dovolanie žalovaných odmietol a dovolanie žalobcu odmietol. Najvyšší súd uviedol, že odvolateľky (žalované 1/ až 3/) opodstatnene namietali nedostatočné a nenáležité odôvodnenie rozhodnutia. Odvolací súd totiž bez náležitého vysvetlenia prevzal záver súdu prvej inštancie, že zmluva o pôžičke, ktorú mala uzavrieť žalovaná 1/ so žalovaným 2/, je fiktívna. Súdymali zrejme na mysli (čo ale v odôvodnení nevysvetlili), že posudzovaný právny úkon bol simulovaný/predstieraný a nebol urobený vážne. Nevysvetlili, či ide o spoločnú simuláciu žalovanej 1/ a jej nebohého otca a tiež v odôvodnení rozhodnutia absentuje posúdenie exekučného konania vedeného vo vzťahu k predmetnej pohľadávke ako navonok prejavenej vôle účastníkov zmluvy. Podľa právnej teórie nie všetky prípady antedatovania zmluvy je možné považovať za predstieraný právny úkon. Preto je potrebné, aby súd prvej inštancie v ďalšom konaní znovu po doplnení dokazovania aj opomenutými dôkazmi ustálil a vysporiadal sa i s notársky osvedčenými – zmluvou o pôžičke a dodatkom č. 1 k zmluve z 29. 5. 2012. Závery obsiahnuté v odôvodnení rozsudkov sú predčasné. Dovolaciemu súdu tiež nebolo zrejmé, ako sa odvolací súd i súd prvej inštancie vysporiadali s listinnými dôkazmi založenými v spise na č. l. 49 až 80, keďže ani jeden z rozsudkov sa k nim v odôvodnení nevyjadruje, a preto možno dokonca hovoriť o opomenutých dôkazoch.

18. Následne, v rámci reakcie na argumentáciu žalobkyne formulovanú v predostretom riadnom opravnom prostriedku krajský súd poukazuje na zodpovednosť odvolateľky za obsahové vymedzenie odvolania, s čím je spojené oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať rozhodnutie len v rámci vznesených odvolacích námietok (viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP).

19. Žalobkyňa totiž produkovala v odvolaní jedinú zásadnú odvoláciu námietku – nevykonanie dôkazu opaku v reakcii na znalecké posudky podporujúce tvrdenia žalovaných; v súvislosti s uvedeným predložila „nový dôkaz“ – znalecký posudok č. 36/2018 vypracovaný znalkyňou O. J..

20. Uvedený dôkaz bol však/pritom prezentovaný ešte na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 21. 3. 2019. Nie je potom zrejmé, z akého dôvodu odvolateľka označuje po piatich rokoch tento za nový, doteraz neuplatnený. Okresný súd pritom založil svoje závery na konfrontácii tohto posudku s dvoma ďalšími, neskôr vypracovanými posudkami, z ktorých jeden vyhotovil Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity. Porovnanie, súvislosti či rozpory týchto posudkov nie sú predmetom odvolacích námietok.

21. Súčasťou odvolania je aj citácia znenia § 365 ods. 1 CSP, k čomu následne odvolateľka len zopakovala zákonné znenie dôvodov, ktorými možno podložiť odvolanie. Ďalšie vlastné dôvody, okrem tých, s ktorými sa odvolací súd vysporiadal vyššie, ale neuvádza. Toto procesné zlyhanie žalobkyne pri formulovaní odvolacích dôvodov znamenalo neprípustnosť vykonania odvolacieho prieskumu v danej časti, keďže abstraktne koncipované odvolacie námietky (vyjadrené len znením zákonnej normy) krajský súd nepreskúma (nemôže pre ich neurčitosť preskúmať).

22. Ak žalobkyňa ďalej uvádza, že okresný súd sa dopustil „viacerých pochybení“, rovnako nevysvetlila konkrétne, o aké pochybenia išlo. Tvrdenia o ciele vytunelovať majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva nemohli byť relevantné, pokiaľ neboli podporené dôkazmi. Samotné nezaradenie spornej pohľadávky do sumáru aktív dedičstva po poručiťovi H. D. J. nie je bez ďalšieho dôvodom pre vyhovie odvolacím námietkam. Nemožno totiž prehliadnuť nesporný charakter dedičského konania, ktorého závery nie sú záväzné pre subjekty mimo dedičského konania.

23. Napokon treba uviesť, že odvolací návrh žalobkyne na určenie neplatnosti uznania dlhu a súhlasu s vykonateľnosťou notárskej zápisnice nereflektuje skutočnosť, že v tejto časti bolo konanie právoplatne skončené (viď odseky 16 a 17 tohto rozsudku).

24. Na základe uvedeného, vychádzajúc z neopodstatnenosti odvolacích námietok, krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnom výroku i vo výroku o trovách, vo vzťahu ku ktorému neboli v odvolaní vznesené žiadne výhrady.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z plného úspechu žalovaných v odvolacom konaní. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie.

26. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.